

ที่ ศย ๐๑๖/ ๒๖๒ ๒/ค

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

พศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
ประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/๑๘๑๑๓
ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า กระทรวงการคลัง
ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ จึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องหรือประเด็นอื่นที่เห็นสมควรเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ
ประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แต่มี
ข้อสังเกตบางประการ ดังนี้

๑. ตามร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ๙ มาตรา ๖๐/๑ และร่างพระราชบัญญัติ
ประกันชีวิต ๙ มาตรา ๖๕/๑ กำหนดว่า นับแต่วันที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตจนถึงวันที่ศาล
มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามคำขอของกองทุน (๑) ห้ามมิให้ผู้ใดฟ้องบริษัทนั้นเป็นคดีล้มละลาย
เห็นว่า พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๙ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจ
สั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏแก่รัฐมนตรีว่าบริษัท (๑) มีหนี้สินเกินกว่าทรัพย์สินหรือ
มีฐานะการเงินไม่มั่นคงอันอาจเกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน (๒) ผ่าฝืน

/ บทบัญญัติ ...

บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด หรือประกาศที่ออก หรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรี นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในเมื่ออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน (๓) หยุดประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยโดยไม่มีเหตุอันสมควร (๔) ประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือประวิงการคืนเบี้ยประกันภัยที่ต้องจ่ายหรือคืนโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจ่ายหรือคืนไปโดยไม่สุจริต (๕) ถ้าประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน (พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖๔ กับบัญญัติในทำนองเดียวกัน) แต่ร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ฯ มาตรา ๖๐/๑ และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต ฯ มาตรา ๖๕/๑ กำหนดว่า นับแต่วันที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามคำขอของกองทุน (๑) ห้ามมิให้ผู้ใดฟ้องบริษัทนั้นเป็นคดีล้มละลาย เห็นว่า การเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๙ และพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖๔ มีทั้งเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการที่ลูกหนี้มีหนี้สินล้มละลายด้วย โดยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๑๔ กำหนดว่า ในการพิจารณาคดีล้มละลายตามคำฟ้องของเจ้าหนี้ นั้น ศาลต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริงให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าไม่ได้ความจริงหรือลูกหนี้หนีได้ว่าอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมดหรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้ล้มละลายให้ศาลยกฟ้อง การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตบริษัท ฯ ในกรณีตาม (๒) ถึง (๕) โดยไม่มีเหตุกรณีตาม (๑) ประกอบอยู่ด้วย หากกองทุนยื่นฟ้องบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตต่อศาลล้มละลายให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามที่ร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ฯ และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต ฯ กำหนดไว้ ศาลจะต้องพิจารณามีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตในทุกกรณีหรือไม่ และหากศาลไม่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามคำขอของกองทุน กระบวนพิจารณาของศาลที่งดไว้ตามร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ฯ มาตรา ๖๐/๑ และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต ฯ มาตรา ๖๕/๑ จะดำเนินการอย่างไรต่อไป

๒. ตามร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ฯ มาตรา ๖๐/๑ และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต ฯ มาตรา ๖๕/๑ กำหนดว่า นับแต่วันที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามคำขอของกองทุน (๑) ห้ามมิให้ผู้ใดฟ้องบริษัทนั้นเป็นคดีล้มละลายรวมตลอดจนฟ้องร้องบังคับคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินของบริษัทนั้น (๒) ให้ศาลงด

การพิจารณาคดีที่มีผู้ฟ้องบริษัทนั้นสำหรับสิทธิเรียกร้องใด ๆ ต่อศาลไว้ก่อนนั้น เห็นว่า คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยและการประกันชีวิตกับบริษัทประกันรายใดไม่ใช่ข้อกฎหมาย แต่ถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลไม่อาจรู้ได้เอง การที่ศาลจะรู้ถึงคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ต้องมีการนำข้อเท็จจริงนี้เข้าสู่การพิจารณาของศาลเท่านั้น จึงควรกำหนดวิธีการและขั้นตอนให้ศาลได้รู้ถึงคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลต่อไป

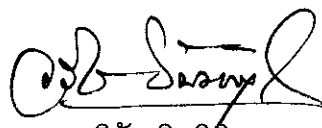
๓. ตามร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ฯ มาตรา ๖๐/๑ และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต ฯ มาตรา ๖๕/๑ กำหนดว่า นับแต่วันที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาต จนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามคำขอของกองทุน (๒) ให้ศาลงดการพิจารณาคดีที่มีผู้ฟ้องบริษัทนั้นสำหรับสิทธิเรียกร้องใด ๆ ต่อศาลไว้ก่อนนั้น เห็นว่า การใช้สิทธิฟ้องคดีเกี่ยวกับการประกันชีวิตหรือประกันวินาศภัยมิใช่เป็นเพียงการฟ้องบริษัทประกันภัยเท่านั้น แต่โจทก์อาจฟ้องผู้กระทำละเมิดนายจ้างของผู้กระทำละเมิด หรือผู้ที่ต้องมีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับมูลคดี รวมทั้งบริษัทผู้รับประกันให้ร่วมรับผิดชอบเป็นจำเลย และทุนทรัพย์ที่โจทก์ฟ้องให้จำเลยแต่ละรายต้องรับผิดชอบมีจำนวนที่สูงเกินกว่าที่บริษัทประกันต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์ด้วย การที่ร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ฯ และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต ฯ กำหนดให้ศาลงดการพิจารณาคดีที่มีผู้ฟ้องบริษัทนั้นสำหรับสิทธิเรียกร้องใด ๆ ต่อศาลไว้ก่อน ย่อมมีผลกระทบต่อการใช้สิทธิของโจทก์ที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาในการพิสูจน์ถึงความรับผิดชอบของจำเลยอื่น ๆ และพิสูจน์ถึงจำนวนค่าเสียหายที่จำเลยแต่ละรายนอกจากบริษัทผู้รับประกันภัยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ จึงควรกำหนดข้อยกเว้นเพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ฯ และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต ฯ ไม่มีผลกระทบต่อการใช้สิทธิของบุคคลเกินสมควรด้วย

๔. ตามร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ฯ มาตรา ๘๐/๕ และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต ฯ มาตรา ๘๕/๕ กำหนดว่า ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากกองทุน คำว่า “เจ้าหน้าที่ซึ่งมีสิทธิ” หมายถึงผู้ใดบ้าง เพราะผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ตามสัญญาประกันวินาศภัยและประกันชีวิตอาจมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก หากข้อเท็จจริงยังไม่เป็นที่ยุติว่าผู้เอาประกันภัย หรือผู้ที่สัญญาประกันภัยกำหนดให้ต้องร่วมรับผิดชอบตกเป็น ผู้รับผิดชอบตามกฎหมายต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยแน่นอน และหากผู้ที่อ้างว่าได้รับความเสียหายจากการประกันวินาศภัย ผู้เอาประกันภัย และผู้รับประกันภัย ทายาทของผู้เสียหายหรือทายาท

ของผู้รับประโยชน์จะขอใช้สิทธิเป็นเจ้าหนี้และขอรับเงินจากกองทุน กองทุนจะมีข้อโต้แย้งหรืออาจปฏิเสธว่าผู้ขอไม่เป็นเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้หรือไม่ หากผู้ขอถูกปฏิเสธจากกองทุนบุคคลนั้นจะใช้สิทธิยื่นฟ้องต่อศาลเพื่อพิสูจน์ว่าตนเป็นเจ้าหนี้ได้หรือไม่ และคำว่า “หนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย” หมายถึงหนี้ประเภทใดบ้าง เนื่องจากมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดคำว่า “วินาศภัย” หมายความว่า ความเสียหายอย่างใด ๆ บรรดาที่จะพึงประมาณเป็นเงินได้ และหมายความรวมถึงความสูญเสียในสิทธิ ผลประโยชน์ หรือรายได้ด้วย หากผู้อ้างว่าเป็นเจ้าหนี้ยังไม่อาจจะกำหนดจำนวนหนี้ที่แน่นอนได้ในวันที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาต และไม่อาจยื่นขอรับเงินได้ภายในกำหนดเวลาตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๘๐/๕ เจ้าหนี้เหล่านี้จะมีสิทธิขอรับชำระหนี้ได้อย่างไร หรือมีสิทธิฟ้องต่อศาลเพื่อให้เกิดการพิสูจน์สิทธิเหล่านี้ได้หรือไม่ เพียงใด และถ้าเจ้าหนี้ดังกล่าวมาขอรับเงินที่กองทุน กองทุนจะจ่ายให้ทุกกรณีโดยไม่ได้แย้งใด ๆ เลยหรือไม่ และหากกองทุนเห็นว่าจำนวนหนี้ที่ขอรับชำระนั้นเป็นหนี้ที่ยังไม่สมควรชำระหรือไม่สมควรจ่ายให้ตามจำนวนที่เรียกร้อง เจ้าหนี้ยังมีสิทธิเรียกร้องจากผู้รับประกันภัยเพิ่มเติมได้อีกหรือไม่ และผู้ขอดังกล่าวจะยื่นฟ้องต่อศาลเพื่อพิสูจน์จำนวนหนี้ที่ถูกปฏิเสธจากกองทุนได้หรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรัช ชินวินิจกุล)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

กลุ่มพัฒนานกฎหมาย

โทร. ๐๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

E-mail ojta@coj.go.th